

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

16. listopadu 2023 *

„Řízení o předběžné otázce – Úředníci Evropské unie – Služební řád úředníků Evropské unie – Povinná účast v systému sociálního zabezpečení orgánů Evropské unie – Úředník Evropské unie v důchodu, který vykonává samostatnou výdělečnou činnost – Uložení povinnosti platit příspěvky na sociální zabezpečení právními předpisy členského státu, v němž je tato činnost vykonávána“

Ve věci C-415/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím tribunal du travail francophone de Bruxelles (frankofonní pracovněprávní soud v Bruselu, Belgie) ze dne 9. června 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 20. června 2022, v řízení

JD

proti

Acerta – Caisse d'assurance sociales ASBL,

Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti),

État belge (Belgickému státu)

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení: F. Biltgen (zpravodaj), předseda senátu, N. Wahl a M. L. Arastey Sahún, soudci,

generální advokát: A. Rantos,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za JD: J. Buekenhoudt, avocat,
- za belgickou vládu: S. Baeyens, C. Pochet a L. Van den Broeck, jako zmocněnci, ve spolupráci s: S. Rodrigues a A. Tymen, avocats,

* Jednací jazyk: francouzština.

- za českou vládu: M. Smolek a J. Vláčil, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu: R. Bénard a A. Daniel, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi: T. S. Bohr a D. Martin, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu zásady použití právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení jediného právního řádu, jež je vyjádřena v nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), pozměněném nařízením Rady (ES) č. 307/1999 ze dne 8. února 1999 (Úř. věst. 1999, L 38, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 335) (dále jen „nařízení č. 1408/71“), a dále v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi JD, úředníkem Evropské komise, který je v důchodu, a Acerta – Caisse d’assurances sociales ASBL, Institut national d’assurances sociales pour travailleurs indépendants (Národní institut sociálního zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné, dále jen „Inasti“) a Belgickým státem ve věci uložení povinnosti povinné účasti JD v belgickém systému sociálního zabezpečení v letech 2007 až 2020.

Právní rámec

Unijní právo

Protokol

- 3 Článek 12 protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie (Úř. věst. 2010, C 83, s. 266, dále jen „protokol“) zní takto:

„Platy, mzdy a služební požitky, které poskytuje Unie svým úředníkům a jiným zaměstnancům, podléhají dani ve prospěch Unie, jejíž podmínky a způsob vybírání stanoví Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem a po konzultaci s dotčenými orgány formou nařízení.

Úředníci a jiní zaměstnanci jsou osvobozeni od vnitrostátních daní z platů, mezd a požitků, které jim poskytuje Unie.“

4 V článku 14 protokolu je stanoveno:

„Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem a po konzultaci s dotčenými orgány rozhodují formou nařízení o stanovení systému sociálních dávek příslušejících úředníkům a jiným zaměstnancům Unie.“

Služební řád

5 V článku 72 odst. 1, 1a, 2 a 2a služebního řádu úředníků Evropské unie, ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „služební řád“), je stanoveno:

„1. Úředník [...] [je pojištěn] pro případ nemoci až do výše 80 % vzniklých nákladů a na základě pravidel vypracovaných společnou dohodou mezi orgány [Unie] po projednání s výborem pro služební řád. [...]

[...]

1a. Úředník, jehož služební poměr skončí a který prokáže, že nevykonává výdělečnou činnost, může nejpozději do jednoho měsíce po skončení služebního poměru požádat, aby byl nadále, nejvýše po dobu šesti měsíců po skončení služebního poměru, pojištěn pro případ nemoci podle odstavce 1. Příspěvek uvedený v předcházejícím odstavci se vypočte na základě posledního základního platu, který úředník pobíral, a polovinu tohoto příspěvku hradí sám úředník.

[...]

2. Úředník, který setrval ve službě Unii do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu nebo který pobírá příspěvek v invaliditě, má po odchodu ze služby nárok na dávky uvedené v odstavci 1. Výše příspěvku se stanoví s přihlédnutím k výši důchodu nebo příspěvku v invaliditě.

[...]

2a. Pokud nevykonávají výdělečnou činnost, mají na dávky uvedené v odstavci 1 rovněž nárok:

- i) bývalí úředníci mající nárok na starobní důchod, kteří odešli ze služby Unii před dosažením stanoveného důchodového věku,
- ii) osoby mající nárok na pozůstalostní důchod v důsledku úmrtí bývalého úředníka, který odešel ze služby Unii před dosažením stanoveného důchodového věku.

[...]“

Společná pravidla

6 Pro účely stanovení podmínek pro použití článku 72 služebního řádu přijaly orgány Unie společná pravidla týkající se nemocenského pojištění úředníků Evropské unie (dále jen „společná pravidla“).

7 V článku 1 společných pravidel je stanoveno, že Podle článku 72 služebního řádu je zřízen společný systém nemocenského pojištění orgánů Unie (SSNM).

8 V článku 2 společných pravidel je stanoveno:

„1. Účastníky tohoto systému jsou:

- úředník,
- dočasný zaměstnanec;

[...]

3. Účastníky tohoto systému jsou:

- bývalí úředníci a dočasní zaměstnanci, kteří jsou příjemci starobního důchodu,
- bývalí smluvní zaměstnanci, kteří pobírají starobní důchod, pod podmínkou, že byli zaměstnáni více než tři roky jako smluvní zaměstnanci,
- příjemci invalidního důchodu nebo příspěvku v invaliditě,

[...]“

9 Článek 4 společných pravidel zní následovně:

„Pokud je úředník, dočasný zaměstnanec nebo smluvní zaměstnanec vyslán do země, kde podle jejích právních předpisů podléhá povinnému systému nemocenského pojištění, jsou příspěvky plně hrazeny z rozpočtu orgánu, k němuž služebně přísluší. V takovém případě se použije článek 22.“

10 V článku 22 společných pravidel je stanoveno:

„1. Pokud může mít účastník nebo osoba zahrnutá do jeho pojištění nárok na náhradu výdajů podle jiného nemocenského pojištění stanoveného právními nebo správními předpisy, účastník je povinen:

- a) oznámit to zúčtovací kanceláři;
- b) požádat nebo případně nechat požádat přednostně o náhradu v rámci jiného systému.

Je-li však povinnost přispívat do obou systémů, účastníci tohoto systému si mohou zvolit systém, na který se obrátí, pokud jde o náhradu za výkony, jež obdrželi, s vědomím, že společný systém se použije jako doplňkový systém v případech, kdy se nepoužije jako základní systém;

- c) připojit ke každé žádosti o náhradu podané podle tohoto systému originál podrobného výpisu náhrad, k němuž jsou přiloženy podpůrné doklady, které účastník nebo osoba zahrnutá do jeho pojištění obdrželi podle jiného systému.

2. Společný systém se použije jako doplňkový systém při náhradě za výkony, pokud se jiný systém použije dříve pro výkony, na něž se tento jiný systém vztahuje.

Pokud se na výkon nevztahuje základní systém, ale vztahuje se na něj společný systém, použije se společný systém jako základní.“

Nařízení č. 1408/71 a č. 883/2004

- 11 Podle čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1408/71 se toto nařízení „vztahuje na zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné a studenty, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům jednoho nebo více členských států a kteří jsou státními příslušníky jednoho z členských států nebo kteří jsou osobami bez státní příslušnosti nebo uprchlíky s bydlištěm na území jednoho z členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky nebo pozůstalé po nich“.
- 12 Článek 13 odst. 1 tohoto nařízení stanovil, že „osoby, na které se vztahuje toto nařízení, [podléhají] právním předpisům pouze jediného členského státu. Tyto právní předpisy se stanoví v souladu s touto hlavou“.
- 13 Nařízení č. 1408/71 bylo s účinkem od 1. května 2010 zrušeno a nahrazeno nařízením č. 883/2004.
- 14 Znění čl. 2 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1408/71 jsou nicméně v zásadě totožná se zněními čl. 2 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 nařízení č. 883/2004.

Belgické právo

- 15 V článku 1 arrêté royal no 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants (královská vyhláška č. 38 ze dne 27. července 1967, která upravuje systém sociálního zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné) (*Moniteur belge* ze dne 29. července 1967, s. 8071), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „královská vyhláška č. 38/1967“), je stanoveno:

„Tato vyhláška upravuje systém sociálního zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné a s nimi spolupracující osoby.

Tento systém sociálního zabezpečení se vztahuje na:

[...]

2° důchodové a pozůstalostní dávky;

[...]“

- 16 V článku 2 této vyhlášky je stanoveno:

„Této vyhlášce podléhají a povinnosti v ní stanovené musí plnit: osoby samostatně výdělečně činné a s nimi spolupracující osoby.“

- 17 V článku 3 § 1 uvedené vyhlášky je stanoveno:

„Podle této vyhlášky se osobou samostatně výdělečně činnou rozumí každá fyzická osoba, která vykonává v Belgii samostatnou výdělečnou činnost a která není z důvodu této činnosti zaměstnána na základě pracovněprávního ani služebního poměru.

Není-li prokázán opak, má se za to, že každý, kdo v Belgii vykonává výdělečnou činnost, ze které mohou plynout příjmy, splňuje podmínky povinné účasti uvedené v předchozím pododstavci [...]“

18 V článku 13 § odst. 1 královské vyhlášky č. 38/1967 je stanoveno:

„Od čtvrtletí, v němž dosáhne zákonem stanoveného věku pro čerpání starobního důchodu nebo je mu skutečně vyplacena platba předčasného starobního na základě postavení osoby samostatně výdělečně činné nebo zaměstnance, není účastník povinen hradit žádné příspěvky, pokud jsou jeho příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, kterých dosáhl během roku doby pojištění uvedené v čl. 11 § 2, nižší než 811,20 eura měsíčně.

Pokud uvedené příjmy dosahují alespoň 811,20 eura, je účastník povinen hradit tyto každoroční příspěvky [...].“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 19 JD, narozený dne 4. října 1940, státní příslušník Spojeného království, byl úředníkem setrvávajícím ve služebním poměru u Komise v Bruselu (Belgie) až do 1. března 2006, kdy odešel do starobního důchodu.
- 20 Po tomto datu pracoval jakožto osoba samostatně výdělečně činná a vykonával zejména konzultantské činnosti.
- 21 Na základě těchto činností Inasti rozhodl o tom, že JD bude podle článku 13 královské vyhlášky č. 38/1967 podléhat od 12. února 2007 povinné účasti v systému sociálního zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné.
- 22 Po bezvýsledné korespondenci s Acerta podal JD dne 15. ledna 2021 žalobu k tribunal du travail francophone de Bruxelles (frankofonní pracovněprávní soud v Bruselu, Belgie), předkládajícímu soudu, kterou se domáhá zejména vrácení příspěvků v celkové výši 50 732,50 eura, o nichž má za to, že je zaplatil bezdůvodně. JD předně tvrdí, že zásada použití právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení jediného právního řádu zakazuje jeho povinnou účast v belgickém systému sociálního zabezpečení. Dále tvrdí, že od roku 2007 byly jeho příspěvky ztrátou, neboť za dobu této účasti neobdržel jako protiplnění žádnou dávku sociálního zabezpečení.
- 23 Žalovaní v původním řízení v podstatě namítají, že pokud by úředník Unie v důchodu, který v Belgii vykonává samostatnou výdělečnou činnost, neměl povinnost odvádět žádný příspěvek do belgického systému sociálního zabezpečení, bylo by tím porušeno rovné zacházení mezi úředníky Unie na jedné straně a jakýmkoli jiným úředníkem, osobou samostatně výdělečně činnou nebo zaměstnancem na straně druhé, kteří pracují v Belgii, a to přestože příspěvky na sociální zabezpečení jsou podle vnitrostátní právní úpravy považovány za „solidární“ příspěvky.
- 24 Žalovaní v původním řízení mimoto uvádějí, že postavení úředníků v oblasti sociálního zabezpečení spadá do působnosti unijního práva z důvodu jejich pracovního vztahu s Uníí, takže zásada použití právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení jediného právního řádu se použije pouze v případě, že je dotčen pracovní vztah s Uníí. Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě takový pracovní vztah s Uníí od roku 2007 neexistuje, je podle nich třeba v souladu s čl. 11 odst. 3 písm. a) nařízení č. 883/2004 použít právní předpisy místa výkonu dotčené činnosti, a sice belgické právo.
- 25 Předkládající soud uvádí, že pojem „účastník“ společného systému nemocenského pojištění musí být vykládán široce a musí se vztahovat přinejmenším na úředníky, kteří setrvali ve služebním poměru u Unie až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu.

- 26 Za těchto podmínek se tribunal du travail francophone de Bruxelles (frankofonní pracovněprávní soud v Bruselu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání zásada jediného systému sociálního zabezpečení, která je zásadou unijního práva a vztahuje se na pracovníky, ať už zaměstnané nebo samostatně výdělečně činné, aktivní nebo důchodce, tomu, aby členský stát bydliště stanovil, jako je tomu v projednávané věci, že úředník [Komise] v důchodu, který vykonává samostatnou výdělečnou činnost, podléhá jeho systému sociálního zabezpečení a má povinnost odvádět příspěvky na sociální zabezpečení z ryzí ‚solidarity‘, i když tento úředník v důchodu podléhá povinnému systému sociálního zabezpečení Unie a z vnitrostátního systému, kterému podléhá z donucení, nemá žádný prospěch ani v podobě příspěvkové dávky, ani v podobě nepříspěvkové dávky?“

K předběžné otázce

- 27 Úvodem je třeba konstatovat, že i když předkládající soud ve své otázce odkazuje pouze na zásadu použití právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení jediného právního řádu, tato skutečnost nebrání Soudnímu dvoru, aby předkládajícímu soudu poskytl všechny prvky výkladu unijního práva, které mohou být užitečné pro rozhodnutí ve věci, která mu byla předložena, bez ohledu na to, zda je tento soud ve svých otázkách zmínil. V tomto ohledu přísluší Soudnímu dvoru, aby ze všech poznatků předložených vnitrostátním soudem, zejména z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, vytěžil ty prvky unijního práva, které je s přihlédnutím k předmětu sporu třeba vyložit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. června 2018, Crespo Rey, C-2/17, EU:C:2018:511, bod 41 a citovaná judikatura).
- 28 Položenou otázku je tedy třeba chápat v tom smyslu, že se předkládající soud táže, zda ustanovení článku 14 protokolu a ustanovení služebního řádu, zejména jeho článek 72, musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby úředník Unie, který setrval ve služebním poměru u orgánu Unie až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu a který vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území uvedeného členského státu, podléhal na základě právních předpisů uvedeného členského státu povinné účasti v systém sociálního zabezpečení tohoto státu.
- 29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pokud jde o zásadu použití právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení jediného právního řádu, jak je vyjádřena v článku 13 nařízení č. 1408/71 a převzata do článku 11 nařízení č. 883/2004, tato nařízení zavedla koordinační systém, který upravuje zejména určování právních předpisů použitelných na zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, jež za různých okolností využívají práva na volný pohyb Úplnost tohoto systému kolizních norem má za následek, že je zákonodárci každého členského státu odňata pravomoc určovat libovolně rozsah působnosti a podmínky použití jeho vnitrostátních právních předpisů, pokud jde o osoby, na něž se vztahují, a pokud jde o území, na němž vnitrostátní právní předpisy zakládají účinky (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 26. února 2015, de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, body 34 a 35 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 15. září 2022, Rechtsanwaltskammer Wien, C-58/21, EU:C:2022:691, body 43 a 49).
- 30 V článku 13 odst. 1 nařízení č. 1408/71 a v čl. 11 odst. 1 nařízení č. 884/2004 je tak stanoveno, že osoby, na které se tato nařízení vztahují, podléhají pouze právním předpisům jediného členského státu, což tedy v zásadě vylučuje jakoukoli možnost souběhu několika vnitrostátních právních úprav pro totéž období.

- 31 Zásada použití právních předpisů jediného členského státu v oblasti sociálního zabezpečení, jež je stanovena v nařízeních č. 1408/71 a č. 883/2004, se nicméně nepoužije na úředníky Unie, neboť úředníci Unie nepodléhají vnitrostátním právním předpisům v oblasti sociálního zabezpečení ve smyslu čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1408/71 a čl. 2 odst. 1 nařízení č. 883/2004, které vymezují oblast osobní působnosti těchto nařízení. Úředníci Unie tudíž nemohou být považováni za „pracovníky“ ve smyslu těchto nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. května 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, bod 35 a citovaná judikatura).
- 32 Jedině Unie, a nikoli členské státy, má totiž pravomoc ke stanovení pravidel použitelných na úředníky Unie, pokud jde o jejich povinnosti v oblasti sociálního zabezpečení (rozsudek ze dne 10. května 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, bod 44).
- 33 Společný systém sociálního zabezpečení orgánů Unie byl stanoven podle článku 14 protokolu Evropským parlamentem a Radou formou nařízení, jímž se stanoví služební řád (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. května 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, bod 36).
- 34 Na uvedený článek 14 je totiž třeba nahlížet tak, že znamená, že stanovení povinné účasti úředníků Unie na vnitrostátním systému sociálního zabezpečení a povinnosti těchto úředníků přispívat na financování tohoto systému je vyňato z pravomoci členských států (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. května 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, body 40 a 41).
- 35 Kromě toho služební řád, který vykazuje všechny znaky uvedené v článku 288 SFEU, je závazný v celém rozsahu a přímo použitelný ve všech členských státech, takže jeho ustanovení musí dodržovat i členské státy (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. května 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, bod 42, jakož i ze dne 4. února 2021, *Ministre de la Transition écologique et solidaire a Ministre de l'Action et des Comptes publics*, C-903/19, EU:C:2021:95, bod 36).
- 36 V této souvislosti je třeba uvést, že podle čl. 72 odst. 1 služebního řádu je každý úředník a dočasný zaměstnanec ve službě orgánu Unie pojištěn pro případ nemoci.
- 37 V souladu s čl. 72 odst. 2 služebního řádu má úředník, který setrval ve službě Unii až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu nebo který pobírá příspěvek v invaliditě, nárok na stejné krytí, přičemž výše příspěvku se stanoví s přihlédnutím k výši důchodu nebo příspěvku v invaliditě.
- 38 Článek 72 odst. 2a služebního řádu upřesňuje, že pokud nevykonává výdělečnou činnost, má na dávky rovněž nárok bývalý úředník mající nárok na starobní důchod, který odešel ze služby před dosažením stanoveného důchodového věku.
- 39 Stejně tak z čl. 72 odst. 1a služebního řádu vyplývá, že úředník, jehož služební poměr skončí a který nevykonává výdělečnou činnost, může požádat, aby byl nadále po dobu šesti měsíců pojištěn pro případ nemoci.
- 40 Z těchto ustanovení vyplývá, že úředník, jehož pracovněprávní vztah s Uníi trval až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu, nadále podléhá systému sociálního zabezpečení Unie, na rozdíl od úředníka, který ukončil služební poměr s unijními orgány před dosažením stanoveného důchodového věku za účelem zahájení výdělečné činnosti v členském

státě. Na posledně uvedeného úředníka se systém sociálního zabezpečení Unie nadále nevztahuje a právní předpisy použitelné v oblasti sociálního zabezpečení se v jeho případě určí v souladu s ustanoveními nařízení č. 883/2004.

- 41 V projednávaném případě není zpochybňováno, že žalobce v původním řízení setrval ve služebním poměru u Komise až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu, takže v souladu s čl. 72 odst. 2 služebního řádu zůstal účastníkem systému společného nemocenského pojištění bez ohledu na skutečnost, že po odchodu do důchodu vykonával výdělečnou činnost v členském státě.
- 42 Právní úprava členského státu, která stanovuje účast v systému sociálního zabezpečení tohoto státu v případě úředníka Unie, který setrval ve služebním poměru u orgánu Unie až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu a který vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území uvedeného členského státu, je v rozporu s výlučnou pravomocí, jež je Unii přiznána na základě článku 14 protokolu i na základě příslušných ustanovení služebního řádu, ke stanovení pravidel použitelných na úředníky Unie, pokud jde o jejich povinnosti v oblasti sociálního zabezpečení.
- 43 I když si totiž členské státy zachovávají pravomoc organizovat své systémy sociálního zabezpečení, musí nicméně při výkonu této pravomoci dodržovat unijní právo, včetně ustanovení protokolu a služebního řádu, která se týkají pravidel v oblasti sociálního zabezpečení, která upravují právní situaci úředníků Unie jak během jejich činnosti ve služebním poměru s orgánem, tak i po dosažení stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. května 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, body 34, 38 a 39, jakož i citovaná judikatura).
- 44 Tento výklad není zpochybněn žádným z argumentů uplatněných JD nebo zúčastněnými stranami ve smyslu článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie, které předložily písemná vyjádření.
- 45 Nejprve je třeba uvést, že lze odmítnout argument, podle něhož zásada použití právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení jediného právního řádu, jak byla upřesněna v rozsudku ze dne 26. února 2015, de Ruyter (C-623/13, EU:C:2015:123), je podmíněna existencí pracovního vztahu s Uní, neboť z bodů 37 až 40 tohoto rozsudku vyplývá, že právě z důvodu pracovněprávního vztahu s unijním orgánem trvajícím až do dosažení stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu se na úředníka nadále vztahuje v souladu s čl. 72 odst. 2 služebního řádu systém společného nemocenského pojištění.
- 46 Dále skutečnost, že úředníci Unie, ať již v činné službě, či v důchodu, jsou účastníky systému společného nemocenského pojištění, nemůže zakládat diskriminaci ve srovnání s ostatními pracovníky dotčeného členského státu, u nichž je podle nařízení č. 883/2004 určeno, že rozhodným právem jsou právní předpisy toho členského státu, v němž dotyčná osoba vykonává svou výdělečnou činnost. I za předpokladu, že by unijní právo mohlo mít za následek, že by se úředník Unie ocitl ve výhodnějším postavení, taková situace by přesto nezakládala diskriminaci ve vztahu k pracovníkům-rezidentům, jelikož úředníci Unie se nenacházejí v situaci srovnatelné se situací uvedených pracovníků.
- 47 Pokud jde o okolnost, že vnitrostátní právní úprava kvalifikuje příspěvky dotčené ve věci v původním řízení jako „čistě solidární“, je třeba uvést, že Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že okolnost, že je určitý odvod kvalifikován vnitrostátními právními předpisy jako daň, nevylučuje, že tentýž odvod může být považován za odvod, kterého se týká pravidlo o zákazu kumulace

použitelných právních úprav v oblasti sociálního zabezpečení, jedná-li se o příspěvek na sociální zabezpečení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. října 2016, Hoogstad, C-269/15, EU:C:2016:802, bod 29 a citovaná judikatura). Dále platí, že existence či neexistence protiplnění ve formě dávek není v rámci otázky, zda dotčený odvod spadá do systému sociálního zabezpečení, relevantní (rozsudek ze dne 26. února 2015, de Ruyter, C-623/13, EU:C:2015:123, bod 26).

- 48 Konečně je třeba připomenout, že existuje jasný rozdíl mezi povinnostmi v oblasti sociálního zabezpečení úředníků Unie, ať již v činné službě, nebo v důchodu, a daňovými povinnostmi těchto úředníků, kteří jsou podle článku 12 protokolu osvobozeni od vnitrostátních daní pouze v případě svých platů, mezd a služebních požitků, které poskytuje Unie. I když tyto platy, mzdy a služební požitky podléhají, pokud jde o jejich případnou zdanitelnost, výlučně unijnímu právu, ostatní příjmy úředníků jsou i nadále zdaňovány členskými státy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. května 2015, Pazdziej, C-349/14, EU:C:2015:338, bod 15 a citovaná judikatura).
- 49 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že ustanovení článku 14 protokolu a ustanovení služebního řádu, zejména jeho článek 72, musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby úředník Unie, který setrval ve služebním poměru u orgánu Unie až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu a který vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území členského státu, podléhal na základě právních předpisů tohoto členského státu povinné účasti v systému sociálního zabezpečení uvedeného státu.

K nákladům řízení

- 50 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

Ustanovení článku 14 protokolu č. 7 a ustanovení služebního řádu úředníků Evropské unie, zejména článku 72 uvedeného služebního řádu, musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby úředník Unie, který setrval ve služebním poměru u orgánu Unie až do stanoveného důchodového věku pro odchod do důchodu a který vykonává samostatnou výdělečnou činnost na území členského státu, podléhal na základě právních předpisů tohoto členského státu povinné účasti v systému sociálního zabezpečení uvedeného státu.

Podpisy